

1995 nr 1

meer ovver

MEDDO

Historisch interessante gegevens over de buurtschap Meddo.
Periodieke uitgave in opdracht en onder redactie van de
werkgroep “Meddo’s Verleden”

Inhoud:

1. Van de redactie
2. G.H.Luiting
“de Buurse” en de “Eerdenspoorte”
3. “Is dat neet....?”

*Omslagfoto: Geldereschweg omstreeks 1930 met aan de voorzijde woonhuis Sellink
met de molen en achterzijde bedrijfsgebouwen A.B.T.B.
(coll. Meddo’s Verleden)*

Colofon

“MEER OVVER MEDDO” verschijnt 1 á 2 keer per jaar
en is een uitgave van de
Werkgroep “Meddo’s Verleden”

Redactie en administratie: secr. Van Eerdenweg 9
7104 BJ Winterswijk/Meddo
telefoon: (0543) -569236

De abonnementsprijs bedraagt
f 5,00 per geleverd exemplaar, te voldoen door storting op
bankrek.nr. 37.12.28.697.
t.n.v. “Meddo’s Verleden”
te Winterswijk.
Losse nummers f 6,50

I.S.S.N. 1382 - 7995

Van de redactie

Dit is het eerste exemplaar van de periodiek “**Meddo**” en de bedoeling is dat er nog vele volgen.

Waarom een periodiek?

Bij het onderzoek naar het verleden van Meddo is er nogal wat materiaal bijeengebracht. Veel daarvan is gebruikt in het boek **Meddo I en Meddo II** maar er is ook nog veel overgebleven. Dat willen we u toch ook graag laten zien. Niet in een boek, maar in een “handzaam” blad als dit. Dáárom!

Wat zijn de onderwerpen?

Dat zijn er vrij veel! Een willekeurige greep uit de voorraad:

Markante figuren (“meester” Nijveld, Zwartén Aevért e.a.),

Het Zwillbroekse veen en de ontginning ervan,

Een artikel over Meddo in de vroegste tijd van de hand van de gemeentearchivaris Peter Meerdink.

Boerderijgegevens van nóg vroegere datum door Harry te Walvaart

De Zondagsscholen (de nog niet vermelde),

Verenigingen als fok- en contrôleverenigingen, de onderlinge vee-en varkensfondsen, e.d. (nog niet vermeld),

De noodwoningen, het oude woonwagenkampje en “Dennenoord”,

Verdwenen boerderijen, wegeaanleg, waterwegen,

De verdeling van de Markegronden in Meddo in 1857,

De grensbewaking in 1918 en na 1945 en herinneringen daaraan.

In dit eerste nummer vindt u de beschrijving van havezathe “**de Buurse**” en “de Heerenpoorte of **Eerdenspoorte**” n.a.v. onderzoek, dat verricht is door de heer G.H.Luijtink uit Schuinesloot. Om die reden is de Buurse en de Eerdenspoorte in het boek slechts summier behandeld.

Uw medewerking:

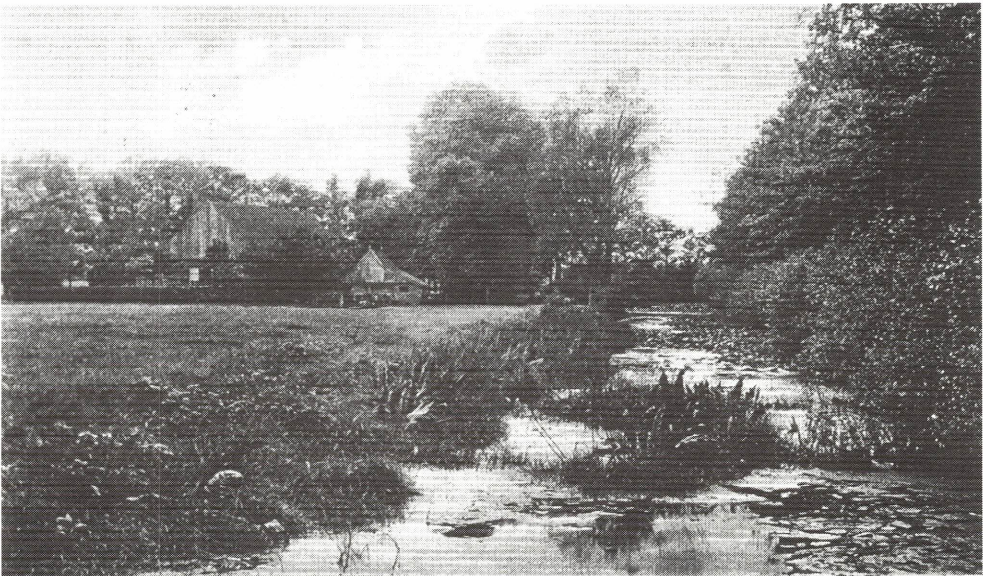
Daarnaast willen we graag ook uw medewerking. In elke aflevering komen een of meer oude foto’s waarvan we graag willen weten wie de afgebeelde personen of situaties zijn en wat u ons daarover kunt vertellen. Dat wordt in dit blad dan weer vermeld.

Daarnaast hopen we op verhalen en gebeurtenissen die u zich van vroeger nog herinnert of die u van uw ouders of grootouders hebt gehoord. Wij bedoelen dan verhalen in de trant van: “...Mijn grootvader vertelde al, dat ..”. Wij horen ze gráág van u. U hoeft daarvoor geen schrijver te zijn, u mag ze ons vertellen, dan zorgen wij voor de rest.

Wat kost dit blad?

Het eerste exemplaar krijgt u bij het boek **Meddo II** tegen de kennismakingsprijs van slechts *f* 2,50. Als u zich abonneert, krijgt u elk nummer (1 á 2 per jaar) per post thuis bezorgd en dat kost u dan *f* 5,- per geleverd exemplaar (losse nummers *f* 6,50). Wanneer u in deze periodiek geïnteresseerd bent en een abonnement wenst, kunt u dit aanvragen bij het redactie-secretariaat:

van Eerdenweg 9. 7104 BJ Winterswijk/Meddo.
telefoon: (0543)- 569236

Gracht bij „De Buurse“ in Meddo bij Winterswijk

De havezate Buurse te Meddo

De havezate Buurse moet in vroeger eeuwen in de buurschap Meddo wel een zeer belangrijke rol hebben gespeeld. De “heren” van Buurse waren eigenaar van vele erven in deze buurschap en waren daarmee de grootste grondeigenaren in Meddo. Voorts hadden zij (tot 1740) het adellijke recht om op de zogenaamde land- en kwartiersdagen van het gewest te verschijnen.

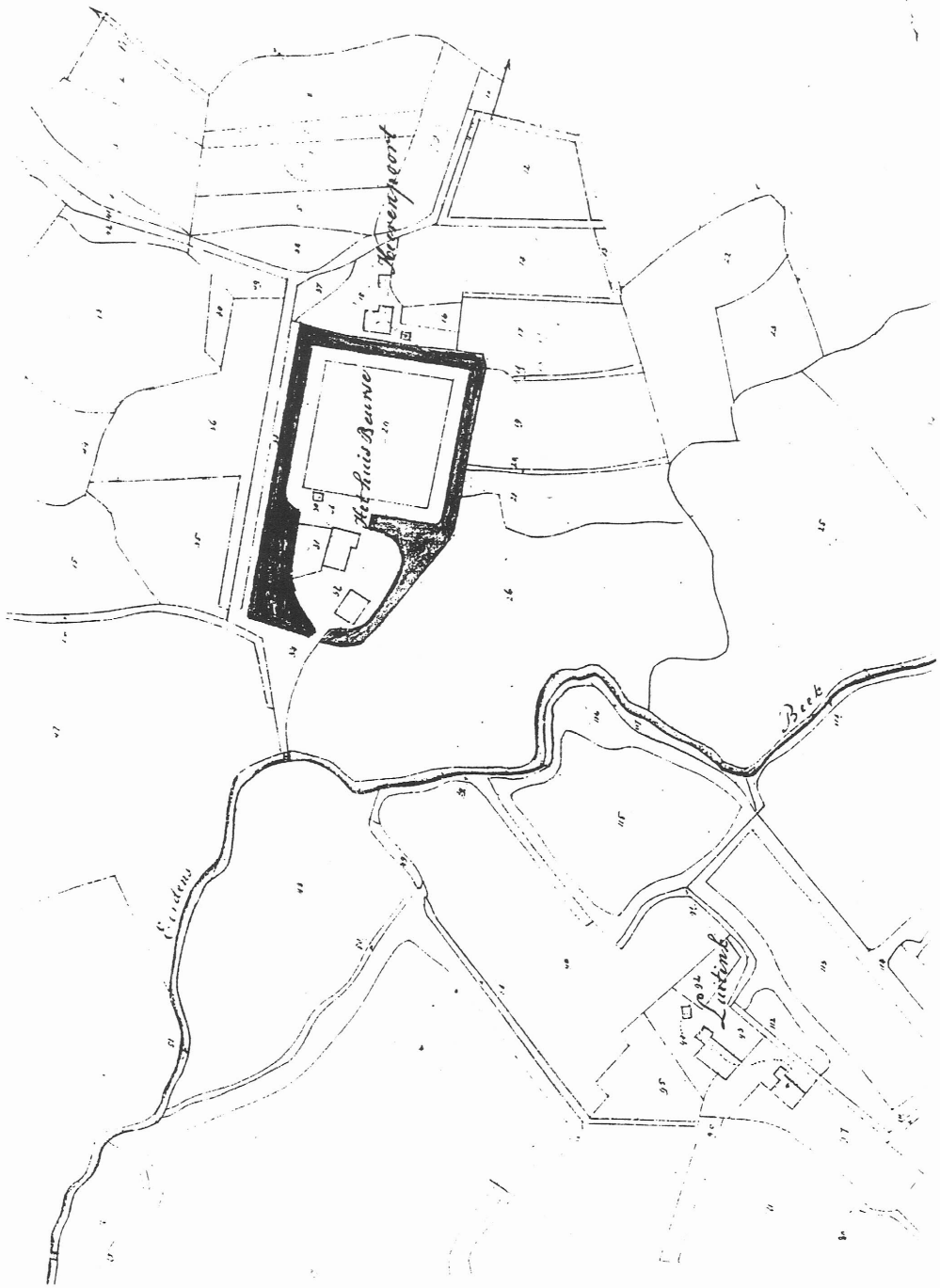
Het is jammer dat er geen eigen archief van de eigenaren van Buurse bewaard is gebleven; om iets van de havezate te weten te komen is men nu afhankelijk van wat elders -vooral in het rechterlijk archief van Bredevoort- is opgetekend.

Niet bekend is wie de stichter van de havezate is. In enkele akten uit de 14de eeuw komt de naam Van Buurse voor, zonder dat een verband kan worden gelegd tussen de in deze akten genoemden en de latere bewoners/eigenaren van de havezate in Meddo.

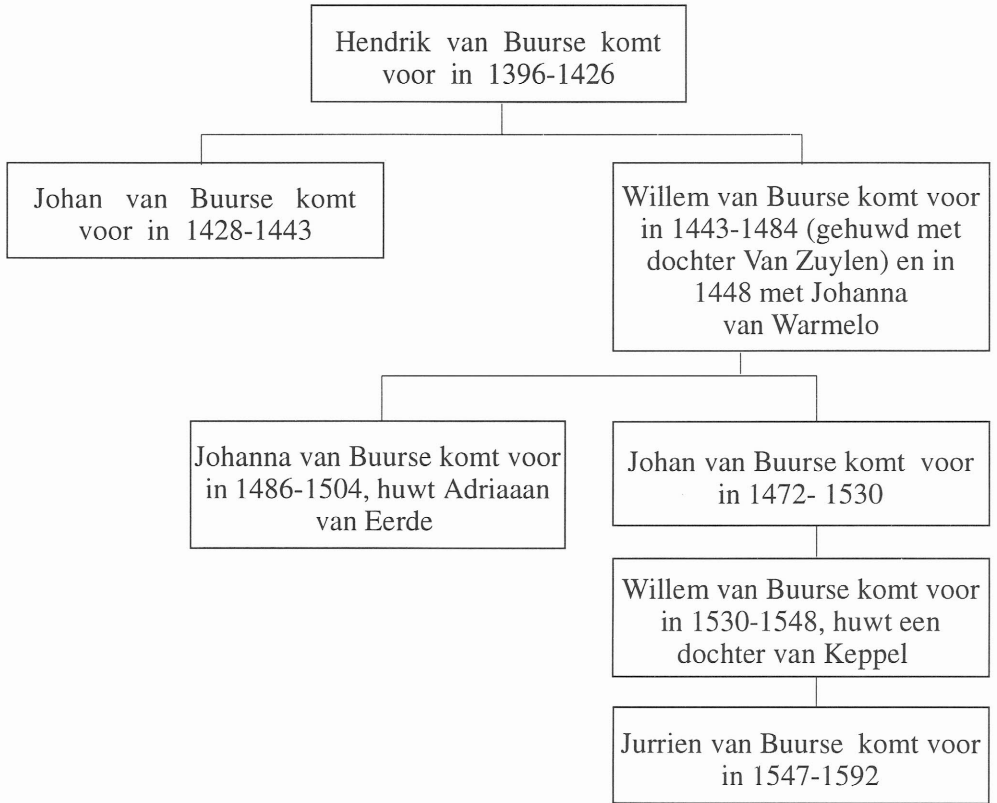
Vrij recent (1987) heeft ene John Buursink, wonende in de Verenigde Staten, een genealogie van het geslacht Van Buurse over de periode 1200-1600 gepubliceerd. Hij maakt onderscheid tussen een Hollandse en een Duitse tak, welke hij beide terugvoert op een in 1228 vermelde Robertus van Buurse. De Hollandse tak vangt hij aan met ene Rotgherus, die in de eerste helft van de 14de eeuw trouwt met een vrouwelijke nazaat van genoemde Robertus. Rotgherus heeft twee zonen, te weten Evert van Buurse en Arnd van Buurse, die alle twee een zoon Hendrik van Buurse hebben. De zoons komen samen voor in een akte van 20 februari 1396, waarbij Hinrick van Buerze, Arndes zoon, aan Werner van Graes verkoopt het goed to Werinngerinck, kerspel Winterswijk, buurschap Medehoe, en waarbij zijn neef Hinrike van Buerze, Everdes zoon, de akte als getuige mede zegelt. Het zal vermoedelijk het goed Warrierdinck betreffen, dat in het verpondingsregister van 1650 nog steeds als eigendom van de familie Graes staat vermeld.

Eén van deze twee Hendrikken wordt in 1402 beleend met de “thiende tot Medehon” (= Meddo), ook wel Buurses tiend in Meddeho genoemd; Stegeman (in “Het oude kerspel Winterswijk”) neemt aan dat deze Hendrik in ieder geval eigenaar van de havezate Buurse zal zijn geweest en dit lijkt mij ook wel waarschijnlijk.

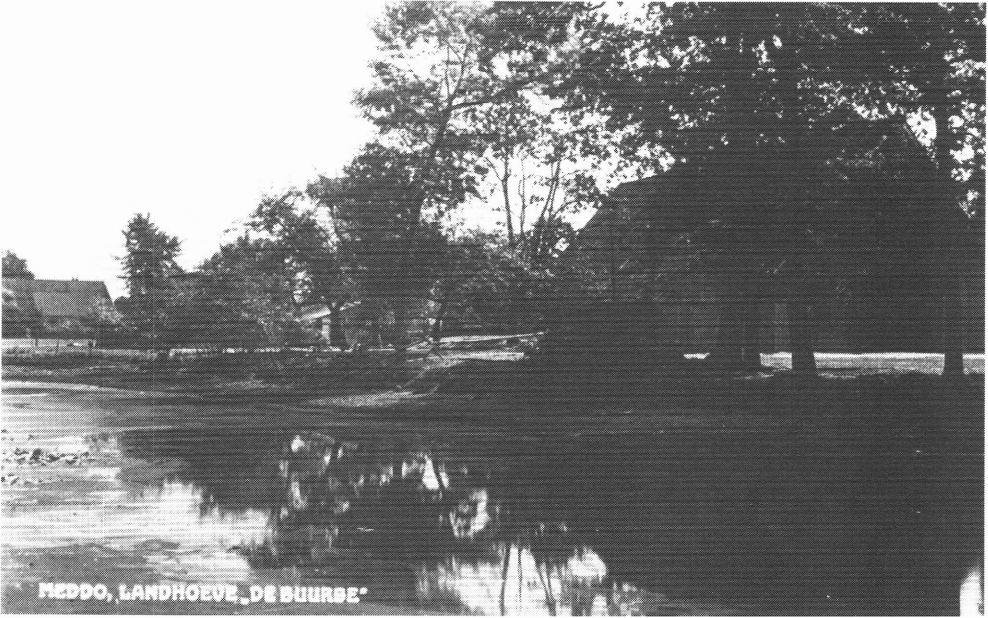
Met als uitgangspunt deze Hendrik van Buurse zal het verloop van de bewoning van de havezate vermoedelijk aldus zijn geweest: na Hendrik van Buurse eerst diens zoon Johan van Buurse, dan diens broer Willem van Buurse, dan misschien nog eerst diens zoon Johan van Buurse en daarna diens zuster Johanna van Buurse (gehuwd met Adriaan van Eerde); het geschetste familieverband ziet er aldus uit:

De havezathe "Buurse" en de "Heerenpoorte" op een markekaart uit 1857.
(coll. Meddo's Verleden)

Willem, de zoon van Johan, woont in ieder geval niet meer op de havezate Buurse. Het huis Buurse is aan de Van Eerdens gekomen, die zich met de titel “heer van Buurse” sieren. Overigens zijn niet alle onder Buurse vallende erven eigendom van de Van Eerdens geworden. Jurrien van Buurse kom ik bijv. in 1559 en 1571 tegen als eigenaar van het eerder bij de havezate behorende erve Grevinck en ook de “thiende tot Medehon” bleef in de familielijn van Willem van Buurse, die er in 1530 mee wordt beleend, gevolgd door zijn zoon Jurrien van Buurse in 1548. Blijkens een aantekening uit 1492 gaat het bij deze thiende om: Balkenschotte 12 schepel roggen, 6 schepel garsten, Dijetterdinck 18 schepel roggen, 18 schepel garsten ende smalen thienden, Berninck 18 schepel garsten, Wesselinck 18 schepel garsten, Heerdinck 18 schepel roggen ende smale thienden, Deelinckweerden 6 schepel roggen end smalen thienden ende aver vier acker de thiende garve, end van eenen camp de thiende garve. Het hiervoor genoemde erve Grevinck bestaat thans niet meer onder die naam. In 1602 wordt het omschreven als “erf und goet Grevinck, mit huijs und hoff, und twie bijliggende und daer-thoe behoerende cavensteden, die eine Buerser Hagen, die andere de lijftucht, daer Goissens Evert up verstorven is”; in een notariële akte uit Groenlo in 1812 is er sprake van het goed Grevinck, omvattende Aalfes plaats, Goossens plaats en Essen plaats. Een en ander komt er op neer dat het bij Grevinck in feite gaat om het latere goed Alefs, dat vroeger ook Hagen en Goossens omvatte en waaruit even voor 1700 Essenhuis als afsplitsing is ontstaan.

*Boerderij de “Buurse” met gracht en uiterst links boerderij de “Eerdenspoorte”.
(coll. Meddo's Verleden)*

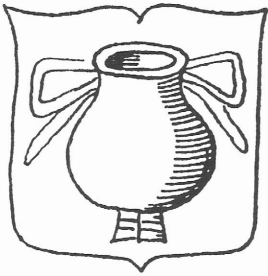
Zoals wij hiervoor zagen werd Adriaan van Eerde via zijn huwelijk met Johanna van Buurse eigenaar van Buurse, waarna de Van Eerdens op de havezate zitten. Dit moet circa 1485 plaats hebben gevonden. In 1486 wordt Adriaan van Eerde namelijk beleend met het Berghse leengoed Wesseling in de buurschap Meddo, welk leen voordien in handen was van het geslacht Van Buurse (achtereenvolgens belening in 1417 aan Hendrik van Buurse en in 1428 aan Johan van Buurse). Adriaan van Eerde wordt voorts in de jaren 1491-1507 vermeld als dienaar (leenman) en ambtman van de heer van Bronckhorst te Lichtenvoorde. Hij wordt opgevolgd door zijn zoon Herman van Eerde, die gehuwd was met Judith Mom van Kell. Ook deze werd o.m. weer beleend met het Berghse leengoed Wesseling (in 1526).

Uit de archieven is verder zowel van Adriaan als van zijn zoon Herman maar weinig bekend.

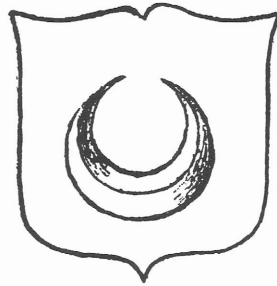
De zoon van Herman, opnieuw een Adriaan van Eerde, is in 1541 zijn vader op de havezate Buurse opgevolgd; hij is getrouwd met Rutgera van Graes, een dochter van Joost van Graes van den Plekenpol en Agnes van Middachten. In 1542 is hij beleend met het Berghse leengoed Wesseling als leenopvolger van zijn vader.

In het rechterlijk archief van de Heerlijkheid Bredevoort kom ik deze Adriaan voor het eerst tegen in 1547. Er is dan verschil van mening over de uit de goederen Wesselinck en Esselinck (beide tot Buurse behorende) verschuldigde voer- en lijfdiensten aan de Heer van Bredevoort. Diverse getuigen worden door Adriaan opgeroepen, zoals Albertus ter Helle, Hinrick Vlinckert, Gert Roirdinck (tussen 60 en 70 jaar oud), Hinrick Lambertinck, Harmen ten IJlberge (die wel 40 jaar bij Esselinck heeft gewoond als zijn "naber") en Hinrick Nievant. In één van de verklaringen wordt o.a. gesteld "dat selige Jacob ten Sterte und Harmen van Erde grote frunde die tith oirs levens plegen to sin". Jacob ten Sterte was drost van Bredevoort van 1526 tot 1534 en Harmen van Erde is de vader van Adriaan van Eerde. In 1554 is er opnieuw een kwestie over verplichtingen ten opzichte van de heer van Bredevoort. Uit elk der tot Buurse behorende erven Heerdinck en Wesselinck zouden jaarlijks 30 voer brandhout (het zogenaamde "hofholt") moeten worden geleverd, hetgeen door Adriaan van Eerde wordt bestreden. De laatste laat vele getuigen horen, namelijk Herman Hobinck (ongeveer 62 jaar), Tobe Wibbols (50 jaar), Bernt ten Kreill (50 jaar), Lutger Wassinck (60 jaar), Herman Wassinck die olde (70 jaar), Gert Horninck (80 jaar), Lambert Menninck (70 jaar), Bernt ten Wernshuis (60 jaar), Lambert Wamelinck (56 jaar) en Tonis Sibolinck (50 jaar), geen half werk dus. De verklaringen komen er op neer, dat in de tijden van de heren Van Gemen vele boeren in het kader van de verschuldigde voer- en lijfdiensten 6 voer hofholts moesten leveren, die van de gemene gronden werden gehouden "of war men dat best bekomen konde". Later, in de tijden van de heren van Steinfurdt met de drost Reintgen Rasehorn, is de levering opgevoerd tot 30 voer te leveren van het eigen bedrijf.

In 1555 is er kwestie over een eerder door Herman van Eerde opgenomen lening ad 50 goltgulden van Dirick Lebbinck. Zowel Herman van Eerde als Dirick Lebbinck zijn intussen overleden. Zoon Adriaan van Eerde stelt nu dat, toen zijn vader de lening wilde aflossen, deze door Rutger van Diepenbroick (inmiddels ook overleden) is overgenomen; Rutger is dus, zoals het in de boeken staat, "in die rente ind pensie voir Erden gaen staen". De -ook al overleden- Bernt van Basten is bij die gelegenheid als borg opgetreden. Na de dood van Rutger van Diepenbroick is de schuld overgegaan op Jurien van Asbecke vanden huse to Dravenhorst, die sindsdien de rente aan Lebbinck zou hebben betaald. Ene Thies Paelender getuigt in 1555 "dat hie bij

Buurse.

Eerde.

Als wapen voerde de Buurse een rode beurs met twee gouden vleugels

Het wapen van de familie Van Eerde

*“Meester” Nijveldt verpozend aan de Buurser gracht.
(foto fam. Esselink)*

seligen-Rutger van Diepenbroick to Dravenhorst gewont heeft, ind aldan gehoirt dat Diepenbroick vurg. die vurscreven viftich gulden van seligen Hermen van Erde hedde gekregen ind weer voir hem an Lebbinck in die rente gaen staen. Desgelicken is hie dar na bij seligen Hermen van Erde to wonen gekomen. Ind als Erde seliger anden bloetganck (=dysenterie) kranck lach heft hie desen tuge ditsolf ook so laten optekenen ind bevolen t'solve sinen sonne Adriaen van Erde, die nit bij der hant was, an tho seggen”.

In 1571 komt de weduwe van de in dat jaar overleden Adriaan van Eerde in de archieven voor. De weduwe en haar zoon Herman van Eerde nemen 200 silveren dalers van Tonis van Asten en diens huisvrouw Jenneken op. Daarvoor moeten zij jaarlijks geven “up sunt Martins dach in den winter 14 dage voir of na onbehalt ses dalers of die gerechte werde, den daler op dertich brabantse stuivers te verkeren, und ses molder gudes claren drogen winterroggen marckschone korn Brefortscher mate und ein voder droges torfs off ein ort dalers dair voir”, te betalen uit het erf en goed Esselinck in Medeho. In verband hiermede belooft Hinrick, die bouman op Esselinck, deze renten jaarlijks op zijn aan Van Eerden te betalen pacht in te houden, ter betaling aan Van Asten.

Herman van Eerde werd in 1572 beleend met het eerder genoemde erve Wesseling te Meddo.

In 1577 nemen Herman van Erde en zijn moeder nog eens 300 dalers “an guden golden und silveren payments als in den ampte Bredordt geve und ganckbar sint, den daler gereckent up dertich brabantse stuivers” op, ditmaal van Herman Mentinck en diens vrouw Elsen. Zij moeten hiervoor jaarlijks geven “negen derselven daler und negen molder gudes claren drogen winterroggen marckschone korn Brefortscher maten”, te betalen uit het “erf und gude Wesselinck, gelegen in die buirschap Medeho an Gelder esch”. “Hinrick die itzige bouman des gudes Wesselinck” belooft de renten op zijn aan Van Eerden verschuldigde pacht in te houden.

In 1588 verschijnen Herman van Erde en zijn vrouw Hadewich van Beverforden (dochter van Claes en Anna van Vorden) voor het Bredevoortse gericht om een testament te laten registreren. De inhoud van dit testament rept echter niet van de havezate Buurse, maar wel van diverse elders (Doetinchem, Delden en Enschede) gelegen goederen. Uit de tekst van de akte valt op te maken dat het echtpaar Van Eerden - Van Beverforden in 1588 nog geen kinderen had. De dochter Anna van Buurse, die wij later tegen zullen komen, zal dus na 1588 zijn geboren.

Herman van Eerdens dochter is opvolgster op de havezate Buurse; deze Anna van Eerde van Buurse trouwt met Peter Vincent Ripperda. Wanneer ik de in het voorgaande behandelde Van Eerdens nog even in het gelid zet levert dit het volgende beeld op:

Adriaan van Eerde,
1485 eigenaar van Buurse
overleden in 1525

gehuwd met Johanna van
Buurse

zoon:Herman van Eerde,
geboren 1480
overleden in 1541

gehuwd met Judith Mom
van Kell

zoon:Adriaan van Eerde,
geboren 1510
overleden in 1571

gehuwd met Rutgera van
Graes

zoon:Herman van Eerde,
geboren 1548
overleden in 1623

gehuwd met Hadewich von
Beverforde

dochter: Anna van Eerde van
Buurse

gehuwd met Peter Vincent
Ripperda tot Vorden
geboren even na 1588
overleden in 1655 te Warnsfeld

Het huwelijk van Anna van Buurse met ene Ripperda doet nu voor Buurse het tijdvak van de Ripperda's aanvangen. Het overzicht van hen ziet er als volgt uit:

Peter Vincent Ripperda,
geboren 1567
overleden 1637 te Vorden

gehuwd in 1623 met Anna
van Buurse
geboren even na 1588
overl. 1655 te Warnsfeld

heer van Vorden

zoon: Adolf Hendrik Ripperda
geboren 1625
overl. tussen 1672 en 1680

geh. in 1663 te Den Haag
met Wilhelmina van Tuyll
van Serooskerke
geboren 1640

zoon: Peter Hieronimus Ripperda
geboren 1667 te Den Haag
overleden 1728 (kinderloos)

geh. in 1692 met Margriet
Maria Beninga
geboren in 1673
overleden in 1720

zuster: Anna Maria Ripperda,
geboren in 1666
overl.1739 te Wageningen

geh. in 1686 met Assueer Torck
geboren in 1655
overl.in 1698 te Arnhem

Ten tijde van Anna van Eerde van Buurse is het kohier van de verponding opgesteld, namelijk in 1650. Deze verponding was een belasting op alle onroerende goederen, waaruit inkomsten werden verkregen. Per bedrijf is de pachtwaarde geschat die na vermindering met 8 % voor onderhoud, de fiscale pachtwaarde oplevert. Deze fiscale pachtwaarde is uitgedrukt in guldens, stuivers en penningen. De verponding bedroeg dan de 6^e penning van de fiscale pachtwaarde (dat is een zesde deel). De bezittingen van de havezate Buurse waren in 1650 de volgende:

fiscale pachtwaarde

Havesaete Buirse met het goed	
Heerdinck (zonder bouwhuis)	188- 3- 0
Hilten kaete (bouwman Gerrit toe Hilte).....	28-15-10
Herman Lemeness kaete	29- 8- 9
Jan Esselinck goet	73- 0-11
Jan Wesselinck goet	67- 9- 2
Hendrick Tijs kaete	8- 7- 5
Tijs then Roucamp goetien	35- 3- 9
den Bijdenslat (geen huis).....	7-15- 6
Jan Kronien kaete	13- 9- 6
Jan ten Stamme kaete	6-17-11
Geert then Heller kaete	9-13- 2
Frederick Wenninck kaete	8-16- 2
Geert ther Braeck kaete.....	8-16- 2
Herman Grevinck kaete	9-14- 1
Jan then Haefken goet	70- 4- 4
Koene then Voerde kaete	30- 5-11
Ariaen Lemen kaete	5- 2- 1

Bijdenslat heet later Ticheloven en komt ook als Te Giffel voor. Bij de kate van Herman Grevinck teken ik aan dat het hier niet om het hiervoor behandelde goed Grevinck gaat (dat in het zogenaamde rot van Walvaart lag), maar om een ander kleiner bedrijfje (in het zogenaamde rot van Tjeenk), dat ook nu nog onder die naam bestaat.

In verband met de liquidatie van de havezate in 1739, waarover hierna meer, werd door de eigenaren aan Gedeputeerde Staten van het Kwartier Zutphen verzocht de verdeling van de totale opbrengst van de verponding over de tot Buirse behorende percelen wat te wijzigen. Ook uit dat jaar bestaat er in verband hiermee een overzicht van de tot Buirse behorende goederen, waarin als nieuwe namen voorkomen Luijtink en Lan- tink (in 1680 aangekocht), een tweede goed Esselinck (door afsplitsing van dat goed), ten Busch, de Beurse, Portman, de Beeke, Illebergen en den Beijtel (de laatste in 1633 aangekocht, maar bij de verponding in 1650 toch niet vermeld). Hier tegenover komen in 1739 niet meer voor de in 1650 vermelde panden ten Stamme, then Heller en ther Braeck. Van deze drie is Stammers in 1688 verkocht aan Hendrik Sellinck. Het is verleidelijk te veronderstellen dat Beijtel identiek is met then Heller of ther Braeck, maar daarvoor is geen enkele bewijsgrond te vinden.

Pieter Hieronimus Ripperda komt enkele malen in het rechterlijk archief van Bredevoort voor.

Door hem en zijn zuster Anna Maria Ripperda wordt in 1692 voor het Hof van Gelre een civiel proces gevoerd over de verpachting van alle inkomsten van de havezate Buirse aan Gerrit Meijs. Op dit uitvoerige proces ga ik hier niet verder in.

In 1712 is er een kwestie met Wander Esselink “om voldoeninge te hebben van agterstandige jaergeldens” uit Esselink; het gaat om 279 guldens en 5 stuivers en over

het lopende jaar nog eens 24 guldens. Omdat de landheer met hem “geen langer patientie” wil hebben en tot een gerechtelijke verkoop van de goederen van Esselink wil komen, dragen Wander Esselink en zijn vrouw ter vermindering van verdere onkosten aan de landheer over “alle haere gereede goederen, bestaende in peerden, koeijbeesten en andere levendig vee, koren op het lant, ende het gras in den gaarden, mest ende mestregt, grasgewas, waegen ploeg met al het ander bouwgereedschap, voorts ketel, pot ende het ander geraeckheit ende ingedoemte des huijs, wat naemen het oock mag hebben”, voorzover deze nodig zijn om de schuld aan de landheer en de door deze gemaakte kosten te voldoen.

In september 1716 wordt een obligatie ingeschreven, waarbij Pieter Hieronimus Ripperda en zijn vrouw Margareta Maria Beninga, verklaren schuldig te zijn aan juffr. Catrina Everwijn en haar erven een som van 4000 caroli guldens; zij beloven jaarlijks “tot interesse commerloos en vrij binnen Aarnhem te sullen betalen ses en een quart gelijke guldens van het hondert, sullende egter met vijff percent van gelijke guldens kunnen volstaen wanneer die renten binnen ses maenden nae den verschijnsdag worden voldaan”. Hieronimus en zijn vrouw verbinden hiervoor hun personen en goederen, in het bijzonder de havezate Beurse met “alle de daar toe gehorende bouwingen en holtgewassen, bouw en weijlanden, broeken en bossen en wat generalik bij de pagters off bouwlieden van dien gebruikt wordt”. Een maand later wordt deze obligatie door juffr. Catrina Everwijn gecedeerd (= overgedragen) aan ds. Hermanus van Santbergen, predikant te Brummen, en zijn vrouw Elisabeth Marius. In 1718 volgt nog een obligatie, waarbij Pieter Hieronimus Ripperda en zijn vrouw verklaren schuldig te zijn aan ds. Hermanus van Santbergen een bedrag ad 2000 gulden, opnieuw met de havezate Beurse tot onderpand.

Anna Maria Ripperda, gehuwd met Assueer Torck, heeft de havezate Beurse tezamen met haar broer Pieter Hieronimus Ripperda geërfd van haar vader Adolf Hendrik Ripperda. Na de dood van Pieter Hieronimus Ripperda, die bij zijn overlijden in 1728 kinderloos was, is Anna Maria Ripperda alleen eigenaresse.

Zij overlijdt op 16 april 1739; haar man is al eerder overleden. Door het in vele afzonderlijke percelen verkopen van de havezate en alle daartoe behorende bezittingen valt Beurse in de jaren 1740/1742 uiteen en is het in feite met de geschiedenis van de havezate gedaan. Erfgenamen van Anna Maria Ripperda zijn haar vier kinderen, te weten: 1. Lubbart Adolph Tork, gehuwd met Petronella Wilhelmina van Hoorn, heer en vrouwe van Rosendaal en Pettekorn; 2. Willemina Johanna Tork, douairière van wijlen Lucas Willem van Essen tot Vanenburg; 3. Frederik Willem Tork, gehuwd met Jacoba Maria van Wassenaar, heer en vrouwe van Heerjansdam; 4. Maria Margareta Tork, douairière van wijlen Rudolph Bernhard Volkier, graaf van Regteren.

Even voor haar overlijden heeft Anna Maria Ripperda de havezate nog bezwaard. Op 27 februari 1739 wordt namelijk in de boeken van het gerecht te Bredevoort ingeschreven dat Anna Maria Ripperda verklaart schuldig te zijn “aan de heren Johan van Harn en Willem van Baijen, in qualiteit als aangestelde voogden over juffrouw Adriana van Baijen, onmundige nagelatene dogter van wijlen de heer major Harmen van Baijen en Elisabeth Urwijn, in leven egteluyden, eene somma van thienduijsent caroli guldens ad twintig stuivers ’t stuk”. De rente bedraagt “drie guldens van ijder hondert sodanig nogtans dat met twe guldens thien stuivers van ijders hondert sal

kunnen worden volstaan, indien den intresse binnen drie maanden na den verschijnsdag voldaan word". Onderpand is de adellijke havezate Beurse "met alle desselfs regten en geregtigheden, ap- en dependentien, opgaande bosch en houtgewassen en navolgende bouhoven ofte erven daar onder gehorende": Esselink, Wennink, Haafken, Grevink, Op de Beeke, de Tigheloven, Wesselink, ten Beijtel, Illeburg, Croenje, Voorde, Tijlhuis, Esselink, Lantink, de Poorte, den Roukamp, Tijshuis, Bosse, de Hilte, Lem- menes, 't Bouhuijs voor 't huijs de Buurse gelegen, het kleijn Esselink, de Herinkmate, het erve aan Berent Poortenaar verpagt, alsmede nog enkele landerijen, te weten twee stukken land aan Berent Harmeling, een stuk land aan Harmen Slippert, een stuk land aan Jan Gerverdink, enige landerijen aan Dries van Eerde en enige landerijen aan verscheidene "bouluijden" verpacht. Er wordt bij vermeld dat alles vrij en allodiaal goed is, behalve het goed Heerdink, dat leenroerig is aan het huis te Vorden.

Het lijkt er op dat de erfgenamen om geld verlegen zitten; direct nadat Anna Maria Ripperda overleden is wordt door hen namelijk al 20000 gulden opgenomen, nu van de voogden van twee andere minderjarige kinderen van wijlen major Alexander van Baijen en wijlen zijn vrouw Elisabeth Urwijn, namelijk Alexander van Baijen en Anna Lucretia van Baijen. Deze lening gaat geheel onder dezelfde voorwaarden als de vorige en wordt in de Bredevoortse boeken ingeschreven op 25 mei 1739.

Tot de havezate Beurse behoort naast vorengenoemde goederen ook nog het goed Loitink, dat bij bovengenoemde leningen niet tot onderpand wordt gesteld. De oorzaak hiervan zal ongetwijfeld zijn het feit, dat er reeds een losbare rente op Loitink rust. De eigenaar is aan de Heren Gedeputeerde Staten van de Graafschap Zutphen namelijk schuldig "een losbare rente van vijftig guldens jaerlijks tegen duysent guldens capitael gaende uyt het goet Luijkink, onder de Havesate Beurse gehorende". Op 5 augustus 1739 vindt aflossing van deze schuld plaats, wat op 17 november 1740 in Bredevoort wordt ingeschreven.

De verkoop van alle bezittingen in 1740 en 1742 is verdeeld over drie akten, waarop ik in het ondergaande nog terugkom. Nu echter reeds dit; in bovengenoemde lijst van erven die als onderpand dienden is twee maal van Esselink sprake en eenmaal van Kleijn Esselink; later bij de verkoop komen er slechts twee erven Esselink voor. Omgekeerd staat in bovengenoemd overzicht eenmaal Lemmenes, terwijl er later bij de verkoop sprake is van twee erven Lemmenes. Tenslotte komen bij de verkoop de bovengenoemde namen Tijlhuis, de Poorte en de Herinkmate niet voor. Voor deze verschillen is geen verklaring te vinden.

Op 18 juni 1740 wordt dan in het Bredevoortse protocol de verkoop ingeschreven van de eerste 14 percelen. Daartegenover wordt van de totale lening ad 30000 gulden van de kinderen van Harmen van Baijen en Elisabeth Urwijn een bedrag van 20000 gulden afgelost.

De verkochte 14 percelen betreffen:

1. Aan Hendrik Kalff senior: erve en goed Grote Wesselink.
2. Aan Hendrik Kalff senior: erve en goed Voortman.
3. Aan Henrik Walijen Henriks: erve en goed Kleijn Esselink.
4. Aan Jan ten Beijtel: erve en goed Beijtel.
5. Aan Willem Schuijrink: erve en goed Grever.
6. Aan Willem Schuijrink: erve en goed Wennink.
7. Aan Hendrik Leemkamp: erve en goed de Beeke.
8. Aan Jan Wijmes "of nu aan desselfs nagelatene weduwe nu hertrout aan Everhard

Voor- en zijaanzicht huidige boerderij de "Buurse".

Keuper”: erve en goed Groot Esseling.

9. Aan Albert en Jan Henrik Esselink: erve en goed Lemnes, bouman Berent.

10. Aan Hendrik Schuijrink: erve en goed Lemnes, bouman Teunis.

11. Aan Albert en Jan Hendrik Esselink: erve en goed de Kronie.

12. Aan Aaltjen Roscamp, weduwe Jan te Giffel: erve en goed de Tigheloven.

13. Aan Keune Boijink en Jan Tijnck ieder voor de halvescheyt: erve en goed Illebergen.

14. Aan Jan Hesselink voor twee derde parten en Dries van Eerden voor een derde part: erve en goed 't Haafken.

Jammer genoeg worden bij deze inschrijving de koopsommen niet vermeld, zoals dat later bij de verkoop van de rest der percelen wel gebeurt.

Op 17 november 1740 volgt in het Bredevoortse protocol de volgende verkoop-inschrijving. Aan de hoogwelgeboren heer Frans Jan Baron van Heekeren en zijn vrouw, heer en vrouw van Enghuijsen, wordt verkocht het “regt van Havesate van de Beursen en dat van verschrijvinge daer uijt volgende, ook het regt van jagt in de Heerlijkheit Bredevoort en van particuliere jagt onder de Havesate Beursen, in de Heerlijkheit Bredevoort, Kerspel Wenterswijk, buurschap Meddehoe kennelijk gelegen, sijnde vrij en allodiaal, sonder dat onder dese verkopinge in eenigen deele is begrepen eenige eygendom van goederen, onder voorschreven Havesate gehorende, off andere regten en gerechtig- heden daer toe specterende welke alle verkopenen wel expresselijk aen haer sijn voorbehoudende, als alleen verkopende het regt van Havesate en verschrijvinge van outs aen Beursen gehoort hebbende, en door haer koper met goetvinden van de Graefschap Zutphen sullende geleit worden op het goet Klevenhorst onder de Havesate Enghuijsen kennelijk gelegen, welk goet in 't vervolg de naem van de Havesate Beursen sal dragen”. Deze aankoop geschiedt voor een bedrag van 4500 guldens. De kopers nemen hiervoor een gelijk bedrag over van de schuld aan de kinderen van wijlen de heer Major van Baijen.

Daarna wordt het restant van deze schuld ad 5500 gulden afgelost en worden de resterende percelen van de Beurse verkocht, welke verkoop in het Bredevoortse protocol wordt ingeschreven op 18 juli 1742. Bij deze verkoop worden wel steeds de afzonderlijke koopsommen vermeld. Het betreft:

1. Aan Jan Berent Roelvink en zijn vrouw Aleijda Anna Satink: “De twee groote opgaende eijke, beuke, en andere houtbossen, met de groote allee, tussen beijde lopende”, voorts erve en goed de Hilte en de Ripperdase tiende of de uitgang uit Teink, tezamen voor 6200 guldens.

2. Aan Hendrik Walien Janssen: de erven en goederen Loikink en Lantink voor 6470 guldens.

3. Aan Harmen Busch en Willem ter Hoenes: erve en goed Ten Busch voor 2075 guldens.

4. Aan Gerrit Tenkink: erve en goed Roukamp voor 3765 guldens.

5. Aan Berent Wevers: erve en goed Poortenaar (“uijtgsondert het schopje Koopman toestendig”) voor 1900 guldens.

6. Aan Jan Liessink in Ratum: erve en goed het huis op de Beurse (“uytgenomen de boomen en gront, soo Poortenaar in 't gebruik heeft en daer bij gelegd is”) voor 4830 guldens.

7. Aan Berent Beeks: den Boskamp “groot ongeveer een molder gesaeij met een hooijweijde, agter het Beurser Bosch goet, ongeveer twee molder gesaeij, genaamt de Wandersmate, met den plaggen vrede daer agter gelegen” voor 1250 guldens.

opa Jan Willem Maas (1860) met schoondochter H.B.Maas - Vruggink en kleindochter L.Maas. (1935)

familie Maas op de Buurse (1910)

bovenste rij vlnr.: Willem, Hanna, Mina en Bertha

onderste rij vlnr.: Jan, Vader, Johan, Moeder, Naatje en Dina.(coll. Meddo's Verleden)

8. Aan Jan Liessink in Ratum “ses schepel boulant sijnde tientvrij het halve Klootjen genaamt” voor 530 gulden.
9. Aan Hendrik Havekes “een weijde genaamt de Kromme Mate groot ongeveer vier schepels gesaeij” voor 260 gulden.
10. Aan Derk Slippe: “de Bosmate groot ongeveer vier schepels gesaeij” voor 415 gulden.
11. Aan Gerrit ter Horst en Willem Hoenes: “den Eerdens gaerden yder voor de geregte halvesheit met het opgaende bosjen voor het huis van Harmen Busch, met een stuk in den zelven gaerden, het oude Heister kampjen, langs de groote Allee” voor 565 gulden.
12. Aan Jan Liessink in Ratum: “een weijde genaamt den Grashoff, met het regt van uijtweg, soo voor Loikink als voor de Beurse heen” voor 520 gulden.
13. Aan Hendrik Harmelink: “een molder boulant op den Beurser esch en ongeveer een schepel bij Harmelinks hoff, sijnde tientvrij” voor 425 gulden.
14. Aan Albert Esselink: “een schepel gesaeij op den Grevers esch, ’t Jonkeren stukjen genaamt, tussen Schurink en Grevers lant, met den Lokamp groot een molder gesaeij” voor 430 gulden.
15. Aan Willem Schurink: erve en goed Thijshuis en “een half schepel gesaeij bij Beurser bosch, een hoff bij Bosch gelegen, nog twee en een halff schepel gesaeij op den Elskamp, en een koe- weijde bij het Bossche” voor 1420 gulden.
6. Aan Jan Woordes: “vijff schepel gesaeij op den Beurser esch” voor 410 gulden.
17. Aan Jan te Giffel: “twee molders soo bou als weijde lant genaamt den Elskamp sijnde tientvrij liggende agter het Beurser busch” voor 540 gulden.
18. Aan Dries van Eerden: “een weijde bij het Beurser bosch genaamt Lemnes weijdeken” voor 350 gulden.
- Dit betekende dan het einde van de bijzondere positie die de havezate Beurse gedurende eeuwen in de Meddo bezat.

Zoals wij zagen kocht Jan Liessink uit Ratum in 1742 het erve en goed het huis op de Beurse, voorts zes schepel bouwland en een weide genaamt den Grashoff, alles tezamen voor 5880 gulden. Het betreft hier Jan Liessink op het erve Liessink, die in 1731 was getrouwd met Geesjen te Weerkamp uit Ratum. Hun vijf kinderen erven later ieder een vijfde gedeelte van het goed de Buurse. In de loop van de 19de eeuw is de verdere versnippering van het bezit in het notarieel archief van Winterswijk via vele akten (een kleine 20) te volgen. Als laatste vond ik een akte vermeld d.d. 9-12-1907 betreffende de veiling van “de havezate Buurse met jachtconsenten” (de notaris spreekt hier inderdaad weer van “havezate”) door de diverse toenmalige eigenaren. Voor een bedrag van f 22.880.= worden drie van deze eigenaren (Jan Willem Roerdink, Gerrit Rosen, Jan Hendrik Boeijink) tezamen met Jan Willem Maas en Jan Berend Nijenhuis de nieuwe bezitters.

Als bewoners van het erve de Buurse treffen wij op het einde van de 17de eeuw aan Geert Nijenhuis, die in 1694 is getrouwd met Fenneken Boeijink. Daarna woont hun dochter Geesken Nijenhuis (geboren in 1695) op Buurse; zij trouwt drie maal, achtereenvolgens met Jan ter Stege (in 1716), Gerrit Hellekamp (in 1731) en Jan Bargerbos (in 1734). Van de kinderen uit deze huwelijken zullen er nog enkele op de Buurse hebben gewoond, maar deze bewoning neemt, naar ik aanneem, rond het jaar 1800 een einde.

Dan treffen wij namelijk de familie Sijwassink als bewoner van het erve Buurse aan.

Daarbij gaat het dan om Jan Willem Sijwassink van Buskers uit Brinkheurne met zijn vrouw Berendina Wijberdink (eerder was hij gehuwd met Berendina Bennink). Bij de doop van de meeste van zijn kinderen (tot 1797) wordt Jan Willem nog Buschers genoemd, een aanwijzing dat hij toen nog in Brinkheurne zal hebben gewoond. In het lidmatenboek van de Nederduits-Gereformeerde Gemeente staat in 1805 hun oudste zoon Berend Willem Sijwassink (geboren in 1775) vermeld met de toevoeging “op de Buurse”. Deze trouwt in 1806 met Janna Geertruid Debbink. Wanneer deze laatste overlijdt wordt in 1809 de boedel van Berend Willem Sijwassink en zijn zoon Jan Berend (17 weken oud) geïnventariseerd. De boedel blijkt op dat moment 815 gulden en 12 stuivers waard te zijn; de helft daarvan zal aan Jan Berend worden uitgekeerd wanneer deze meerderjarig wordt of wanneer hij trouwt. Berend Willem hertrouwt in 1809 met Janna Geertruid Damkot (geboren in 1784). Na het overlijden van Berend Willem Sijwassink hertrouwt Janna Geertruid Damkot in 1818 met Gerrit Jan Maas (geboren in 1793). Ook nu vindt weer inventarisatie plaats van de boedel van de weduwe en haar vier minderjarige kinderen, waarbij de roerende goederen en de vorderingen samen f 1592,25 bedragen en de schulden f 1418,20; geen vetpot dus ! Aan onroerend goed bezit men nog 4½ schepel gezaai (in 1816 gekocht voor f 230.=) op 't Rouwkamp, terwijl er voorts nog twee gezitten in de kerk te Winterswijk worden genoteerd. Het onroerend goed op 't Rouwkamp wordt overigens in 1846 weer voor f 240.= verkocht.

Via Jan Hendrik Maas (geboren in 1826), zoon van Gerrit Jan Maas en Janna Geertruid Damkot, komt vervolgens de familienaam “Maas” op Buurse. Peletier vermeldt in “Groeten uit Winterswijk, deel 2” dat deze Jan Hendrik Maas in 1817 zou zijn geboren en huwde met Berendina Hoebink. Dit is echter een vergissing; dit echtpaar woonde namelijk op het goed Maas. Jan Hendrik Maas van het goed Buurse trouwt met Berendina Willemina Maas; zij overlijden resp. in 1880 en 1887.

In 1880 wordt weer inventaris opgemaakt van de boedel van de weduwe en haar 7 kinderen. De roerende goederen en vorderingen zijn nu f 6116,78 waard, terwijl de schulden f 180,60 belopen; duidelijk dus een beter beeld dan bij de inventarisatie in 1818.

In 1884 verkoopt Berendina Willemina Maas aan haar zoon Jan Willem Maas de inboedel des huizes, waaronder levende have, vee, landbouwwerktuigen, gewassen, mest en hetgeen verder tot het landbouwbedrijf op Buurse behoort en wel voor f 1800.= en voorts nog de helft van een perceeltje veen en de helft van 3 zitplaatsen in de kerk voor f 168.=.

Haar ongelukkige dochter Berendina Willemina Maas krijgt het vruchtgebruik van een som van f 600.=, waarvan de blote eigendom toekomt aan Jan Willem Maas. Deze laatste moet hiervoor zijn zuster haar leven lang bij zich houden, voeden, kleden en van al het nodige voorzien, met die zorg, liefde en nauwgezetheid, als de toestand van het kind kennelijk gebiedt.

Na de dood van Berendina Willemina Maas in 1887 volgt nog een verdeling van de nalatenschap tussen de zeven kinderen.

Bronnen: Rijksarchief in Gelderland te Arnhem:

Rechterlijk archief Heerlijkheid Bredevoort, inv.nrs. 38, 41, 42, 46, 50, 55, 58, 64, 406, 436, 437, 439, 440, 480 en 547; Archief Staten Kwartier Zutphen, inv.nr. 304; Notarieel archief Groenlo, inv.nr.793

Notarieel archief Winterswijk, inv.nrs.1608, 4924, 4979, 4985 en 4989.

“Ome Jan” van de Buurse ontvangt uit handen van burgemeester Cor de Vries een taart met 100 kaarsjes t.g.v. zijn honderdste verjaardag op 25 aug. 1988. (foto: W. Hissink)

Erve Poortenaar of Eerdenspoorte

Stegeman komt in zijn welbekende boek “Het oude kerspel Winterswijk” (1927) bij zijn verhandeling over de havezate Buurse o.a. te spreken over de hoeve Poortenaar. Bij de verkoop in onderdelen van het bezit van Anna Maria Ripperda (akten uit 1740-1742) is ook deze hoeve betrokken. Stegeman vertelt letterlijk: “De in bovengenoemde acte genoemde en nog bestaande hoeve ”Poortenaar” was de woning van de wachter bij de slotgracht. “Berend de Poorter”, die bij den verkoop van “het goed” de familie Ripperda reeds jaren trouw gediend had, werd door de erfllaatster bij notarieele acte met onvervreembare erfpacht voor hem en zijn nakomelingen van het oude poortershuis beloond en tot op heden heeft Berends nakroost daarvan mogen profiteren, al is dan het huis door een schikking later in eigendom overgegaan.”

Met als achtergrond mijn naspeuringen in het Rechterlijk archief van Heerlijkheid Bredevoort en enkele andere archieven weet ik eerlijk gezegd met dit stukje tekst niet goed raad.

In 1739 stelt Anna Maria Ripperda in verband met een schuld haar bezittingen tot onderpand; bij die bezittingen is dan sprake van een erve de Poorte en het erve aen Berent Poortenaar verpacht. Bij de inschrijvingen in de Bredevoortse registers van de verkopen in 1740-1742 komt een erve de Poorte niet voor, wel echter de opdracht

van het goed Poortenaer (“uigtgezondert het schopje Koopman toestendig”) met huis en al het getimmer, hoff off gaerden, houtgewas, bou- en weijdelant voor een bedrag van 1900 guldens aan Berent Wevers. Hier is dus geen sprake van onvervreemdbare erfpacht, maar van verkoop.

In de kohieren van de inning van de Liberale Gift (1748) is er sprake van “Berent Eerdenspoorte 47 jaar, vrouw Aalken 51 jaar, soon Jan Berent 19 jaar, dochter Enneken 13 jaar, moeije Trine Tolkamp 67 jaar”. Aan de hand van de doop- en trouwboeken van Winterswijk is vast te stellen dat dit betreft het gezin van Berent Wevers (gedoopt 1701), die in 1727 is getrouwd met Aaltjen Tolkamp.

Hiermede staat dus vast, dat Berent Eerdenspoorte (Liberale Gift 1748) identiek is met Berent Wevers (verkoopakten 1742). Er is dan en later geen sprake meer van een ander erve de Poorte. Ook in een later verpondingsregister is er uitsluitend sprake van “Berent Wevers op de Poorte van Poorte plaatse”.

De oorsprong van het goed Poortenaer is niet exact vast te stellen. In de verpondingsregisters van 1650 en 1688 komt het goed in het geheel niet voor. Wanneer Berent Wevers in 1727 met Aaltjen Tolkamp trouwt is hij afkomstig uit het Woold; zijn vader -eveneens Berent Wevers- is vóór 1727 al overleden. Het is dus zo, dat Berent Wevers junior pas in of na 1727 op het goed Poortenaer is gekomen.

In het Rechterlijk archief der Heerlijkheid Bredevoort ben ik geen eerdere bewoners van het erve Poortenaar of Eerdenspoorte tegengekomen. Wel is er in de doop- en begraafboeken van Winterswijk al vóór 1727 sprake van deze naam; de naam Eerdenspoorte komt namelijk tussen 1680 en 1690 enkele malen voor in de doopboeken en in 1721 en 1722 in de begraafboeken, zonder dat hieruit echter geheel duidelijk wordt hoe de familie-betrekkingen zijn. Een relatie met Berent Wevers en zijn vrouw Aaltjen Tolkamp zal er in ieder geval niet zijn geweest.

Zoals wij al zagen hadden Berent Wevers en Aaltjen Tolkamp twee kinderen, Jan Berent Wevers (gedoopt in 1727) en Enneken Wevers (gedoopt in 1733). De eerste trouwt in 1753 met Anna Esselink uit Meddo; zij wonen verder op Eerdenspoorte. De tweede trouwt in 1752 met Garrit Jan Siebink in Meddo; zij wonen verder op Siebink. De vader -Berent Wevers- overlijdt in 1765; in het begraafboek staat hij dan vermeld als Berent an Eerdenspoorte.

Jan Berent Wevers breidt zijn bezit in 1761 verder uit door aankoop van de familie Roelvink van $\frac{3}{8}^e$ parten van “den grond van den Grooten Beurser bosch voor zoo verre dien bosch in zijne wallen begrepen is”.

In 1777 komt het tussen Jan Berent Wevers en Anna Esselink enerzijds en Enneken Wevers (dan weduwe van Garrit Jan Siebink) tot een maaggescheid (= boedelscheiding) over den boedel van wijlen hun ouders Berent Wevers en Aaltjen Tolkamp. Enneken Wevers geeft daarbij haar aandeel in het pand Eerdenspoorte over aan haar broer, waarmee een eerder door Berent Wevers opgemaakt verkoopcontract uit 1763 schijnt te worden bekrachtigd.

Na Jan Berend Wevers treffen wij diens zoon Berend Willem Wevers (geboren in 1754) op de Eerdenspoorte aan; hij trouwt in 1780 met Anna Elizabeth te Straeke. In 1782 maakt zij een testament op ten behoeve van haar man. Na haar overlijden trouwt Berend Willem Wevers in 1785 met Janna Busink. Een dochter van dit laatste echtpaar, te weten Anna Gesijna Wevers (geboren in 1790) trouwt met Jan Barts te Kronnie, waarmee de naam te Kronnie zijn intree doet op Eerdenspoorte.

In 1845 blijkt er ook een Poortersnijhuis te zijn ontstaan; er wordt dan inventaris opgemaakt van de boedel van Hinnens Simmelink op Poortersnijhuis, weduwe van

Jan Hendrik Hijink (overleden 1 januari 1845) en haar twee minderjarige kinderen Janna Geertruid- en Jan Willem Hijink. Als onroerend goed komt in deze inventaris voor "Een woonhuisje met een daarbij staand schuurtje en enige daar bij gelegen gaarde en woeste grond genaamd het Poortersnijhuis, door haar zelf bewoond wordende, waarvan geen schriftelijke eigendomsbewijzen voorhanden."

Dit Poortersnijhuis wordt in 1847 nog uitgebreid, want Jan Barts te Kronnie op Eerdenspoorte verkoopt dan voor 300 gulden aan genoemde Hinnens Simmelink en haar tweede man, Berend Willem Wieskamp en mede voor de helft aan haar twee minderjarige kinderen uit haar eerste huwelijk, enige gronden in Meddo, sectie A nrs. 2741, 2746, 2747 en een gedeelte van 2740, met een daarop gebouwd huisje, bij het kadaster nog onbekend en niet beschreven.

Dit zou dan betekenen dat er nu twee huizen op Poortersnijhuis zouden staan; wellicht is het tweede huisje bedoeld als vervanger van het eerdere.

In 1855 wonen Berend Willem Wieskamp en Hinnens Simmelink niet meer in Meddo; uit een notariële akte uit 1855 blijkt dat zij dan in het Woold woonachtig zijn. Zij verkopen dan, mede namens de minderjarige kinderen uit haar eerste huwelijk, voor f 500.= aan Willem van Eerden, grondeigenaar op het goed Van Eerden, het plaatsje Poortersnijhuis met het recht van overweg over een perceel van Jan Barts te Kronnie op Eerdenspoorte. Het gaat hierbij om een huisje met schuur en bouwland, tuin en hakhout, tezamen overigens slechts 32 roeden 88 ellen groot. Van de koopsom wordt f 300.= voldaan, terwijl het overige zal worden betaald na de meerderjarigheid van en bekrachtiging door de minderjarigen.

Jan Barts te Kronnie en zijn vrouw laten in 1856 een testament opmaken. Bij dit testament vermaken zij aan hun zoon Hendrik Jan te Kronnie (geboren in 1818) het plaatsje de Eerdenspoorte, drie zitplaatsen in de Hervormde Kerk te Winterswijk en de inboedel op Eerdenspoorte, welke inboedel wordt geschat op f 600.=. De zoon zal hiervoor alle schulden moeten betalen. Hij moet voorts de langstlevende der ouders huisvesten en van al het nodige voorzien. De twee jongste kinderen van de erflaters (Berend Willem en Anna Geertruid) moet hij huisvesten en de kost geven zolang zij ongehuwd zijn en hij moet hen bovendien elk f 22.= uitbetalen. Jan Barts te Kronnie overlijdt in 1862.

De evengenoemde zoon Hendrik Jan te Kronnie heeft zelf weer een zoon Jan Barts te Kronnie (geboren in 1852), welke laatste in 1878 trouwt met Grade Hendrica Geessink. In 1883 verkopen de ouders aan hun zoon Jan Barts te Kronnie de bouwplaats Eerdenspoorte ad 17.50.50 hectare met de tot die bouwplaats behorende zitplaatsen in de Hervormde Kerk te Winterswijk, zijnde drie zitplaatsen in het noorder afdak. De koopsom bedraagt f 3600.=, waarvan de ene helft zal worden betaald drie maanden na de dood van de eerststervende der ouders en de andere helft drie maanden na de dood van de langstlevende der ouders. De jaarlijkse rente ad 5% van de koopsom zal door de koper worden betaald in de vorm van het onderhouden en verplegen van beide verkopers.

Grada Hendrica Geessink, de vrouw van Jan Barts te Kronnie, overlijdt in 1885. Er wordt dan inventaris opgemaakt van de boedel. Er zijn uit het huwelijk twee dan nog minderjarige kinderen, te weten Hendrik Jan- en Jan Willem te Kronnie. De roerende goederen en contanten belopen in de inventaris een bedrag van f 1706.=, de schulden en begrafenis kosten bedragen f 2913,34. Het onroerend goed omvat uit de aard der zaak de bouwplaats de Eerdenspoorte en de drie zitplaatsen in de Hervormde Kerk te Winterswijk.

Tegenwoordige boerderij "Eerdenspoorte" met voor het huis de lindeboom van meer dan 300 jaar oud. (coll. Meddo's Verleden)

Bronnen:

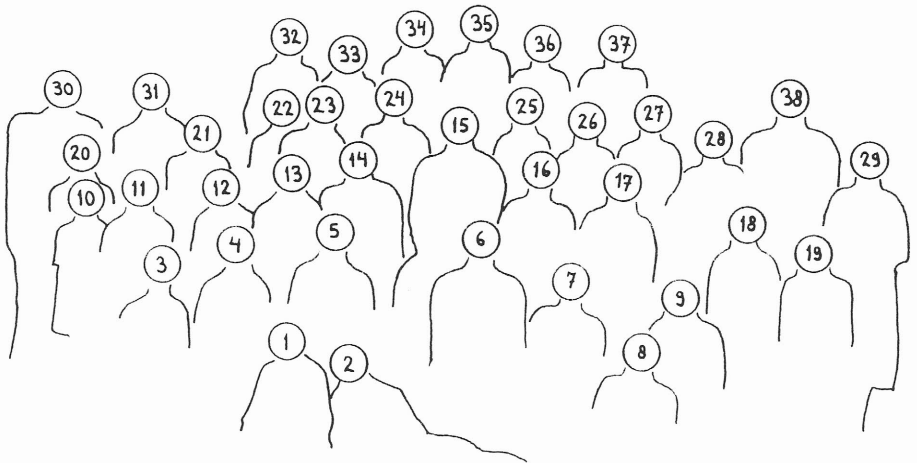
Het archief van de drost en geërfden van de Heerlijkheid Bredevoort, inv.nr.155 (Streekarchivariaat Oost Gelderland te Aalten).

Rijksarchief in Gelderland te Arnhem:

Archief van Staten van Kwartier Zutphen en hun Gedeputeerden inv.nr.133;

Rechterlijk archief der Heerlijkheid Bredevoort, inv.nr.461; Notarieel archief van Winterswijk, inv.nrs.4923, 4926, 4944, 4946, 4984 en 4988.

“IS DAT NEET...?”

Hierboven de eerste foto waarvoor we uw medewerking vragen! Het is een groepsfoto van de Openbare Lagere School te Meddo, daterend van 1920. Op de “schaduwfoto” daaronder zijn de figuren genummerd en onze vraag luidt:
WIE ZIJN DIT?

Wanneer u op een papiertje eenvoudig de “nummers” invult die u herkent, dus nr. 1 is.....

nr. 2 is..... enz.

en dit aan de redactie doet toekomen, zijn we u heel dankbaar.